

інформації до адміністрації університету у будь-який час, з метою прийняття оперативних заходів для поліпшення якості навчання. Головним завданням ІСУ У є надання ректорату і керівникам структурних підрозділів університету достовірної, повної, узагальненої, або вибіркової інформації для прийняття своєчасних коригуючих і залобіжних оперативних управлінських рішень щодо поліпшення якості підготовки фахівців, підвищення ефективності організації навчально-виховного процесу, усунення нерационального документообігу, скорочення часу опрацювання інформації, економії матеріальних і трудових ресурсів з підготовки звітності. Автоматизована система управління (АСУ) процесами підготовки фахівців передбачає: постійний контроль за успішністю навчання студентів, їх участю у виховних процесах, виконанням основних видів діяльності професорсько-викладацьким складом і навчально-допоміжним персоналом щодо методичного забезпечення та виконання вимог надання освітніх послуг. Необхідним є використання оперативної інформації з метою впровадження своєчасних коригувальних і попереджуючих дій, направлених на усунення виникнення будь-якого виду невідповідностей процесів і результатів та ефективне використання матеріально-технічних, інформаційних і фінансових ресурсів, управління навчально-виховним процесом. Програма повинна містити:

- необхідну базу даних;
- мати можливість доповнення бази даних;
- містити усі дані про професорсько-викладацький склад і його діяльність;
- про надходження і використання матеріальних, інформаційних і фінансових ресурсів;
- бути сумісною з Windows системою та додатками для неї;
- мати можливість роботи з локальною мережею і здійснювати всі операції з базою даних.

Для виконання планування навчального процесу розроблена підсистема підтримки навчального процесу призначена задовольняти потреби планування педагогічного навантаження університету і кафедр, формування розподілу аудиторного фонду, визначення обсягів навантаження на студента та викладача, вирішення всіх задач, пов'язаних з забезпеченням навчального процесу професорсько-викладацьким складом та вимогами до студентів. Мету та зміст усієї підсистеми ППНП можна визначити через вхідну та вихідну інформацію. В якості вхідної інформації виступають робочий навчальний план за напрямом та спеціальністю, аудиторний фонд, контингент студентів, викладацький склад, а в якості вихідної інформації – розклади занять студентів за всіма напрямками, спеціальностями та курсами, педагогічне наванта-

ження професорсько-викладацького складу з відповідним розкладом занять, індивідуальні плани роботи викладачів, та індивідуальні навчальні плани студентів, графік навчального процесу по семестрах.

МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

*О.В. Роскладка, к.ф.-м.н, доцент; А.А. Роскладка, к.ф.-м.н, доцент
Полтавський університет споживчої кооперації України*

У тезах представлено базові механізми стимулювання наукової діяльності професорсько-викладацького складу та студентів вищого навчального закладу. Розглядається основні напрямки підвищення ефективності процесу наукової діяльності.

Інноваційні вищі навчальні заклади всіляко заохочують розвиток наукової думки і активно використовують результати наукової діяльності для практичних потреб суспільства та в освітній програмі.

Особливе місце в процесі наукової діяльності ВНЗ займає наукова робота студентів. В умовах соціально-економічних перетворень, що відбуваються в країні, значно зростають вимоги до якості підготовки фахівців.

Концепція модернізації освіти визначає і основну мету професійної освіти – це підготовка кваліфікованого фахівця відповідного рівня і профілю, конкурентноздатного на ринку праці, що вільно володіє своєю професією і орієнтованого в суміжних областях діяльності, здібного до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного зростання, соціальної і професійної мобільності; задоволення потреб особи у здобутті відповідної освіти.

У сучасних умовах найбільш досконалою формою професійної діяльності є наукова, інноваційна, творча діяльність фахівця. Виробництву сьогодні потрібні самостійні, творчі фахівці, ініціативні, заповзятливі, здатні приносити прибуток, пропонувати і розробляти ідеї, знаходити нетрадиційні рішення і реалізовувати економічно вигідні проекти.

У положеннях Болонської декларації йде мова про фундаментальність освіти, націленість на підготовку фахівців, здатних займатися наукою. Соціально-економічний прогрес неможливий без науки. На сучасному етапі розвитку України освіта в її нерозривному органічному зв'язку з наукою стає все більш могутньою рушійною силою економічного зростання, підвищення ефективності і конкурентно-спроможності народного господарства.

Коли мова заходить про стимулювання процесу наукової діяльності, то перш за все мають на увазі саме матеріальне стимулювання.

Звичайно, не слід ігнорувати великий спектр нематеріального стимулювання: подяки, грамоти, публічне схвалювання досягнень, захист прав інтелектуальної власності тощо.

Матеріальне стимулювання можна поділити на два види. До першого слід віднести пряме матеріальне стимулювання (премії, стипендії, гранти). Проте даний вид стимулювання в умовах фінансово-економічної кризи практично відсутній або суттєво обмежений як в рамках конкретного ВНЗ, так і на рівні держави. У зв'язку з цим джерелами прямих стимуляційних механізмів можуть служити госпрозрахункові договори або виконання цільових наукових розробок. При цьому гранти і стипендії можуть стати ефективним стимулом до подальшого розвитку наукової діяльності, підвищення кваліфікації викладацького складу і відмінного навчання студентів. Суттєвим позитивним моментом такої роботи є її безпосередній зв'язок із виробництвом, реальними практичними задачами економіки та бізнесу. Характерною рисою першого виду стимулювання є його вузька направленість. Об'єктами такого стимулювання є окремі науковці або невеликі наукові колективи.

Другий вид матеріального стимулювання наукової діяльності можна умовно назвати непрямим, або побічним, оскільки він непов'язаний напряму із виплатою матеріальної винагороди. Мова йде про систему пільг для наукових організацій та отримання різного роду інвестиційних кредитів.

На нашу думку, необхідно вдосконалити комплексний механізм стимулювання процесу наукової діяльності, зокрема встановлення пільг для наукової і інноваційної діяльності. Держава повинна стимулювати науково-технічний прогрес вздовж усього ланцюжка, від фундаментальних досліджень до впровадження розробок у виробництво, враховуючи обмеженість ресурсів і державні (суспільні) пріоритети.

При наданні інвестиційного кредиту організації надається можливість протягом певного терміну і в певних межах зменшувати свої податкові платежі з подальшою поетапною сплатою суми кредиту і нарахованих відсотків. Здійснення наукової або інноваційної діяльності, створення нових або вдосконалення існуючих технологій повинно бути підставою для отримання інвестиційного податкового кредиту.

Характерною рисою даного виду стимулювання є те, що об'єктом стимулювання повинні бути не окремі науковці чи наукові організації, а наукова і інноваційна діяльність реальних секторів економіки, напрями якої визначаються державою, фінансуються (повністю або частково) з бюджету і контролюються відповідними органами виконавчої влади.

Література

1. Новиков Д.А. Модели и механизмы управления научными проекта-

ми в ВУЗах. – М.: Институт управления образованием РАО, 2005. – 80 с.

2. Кулагин А.С., Леонтьев Л.И. О стимулировании инновационной деятельности // Недвижимость и инвестиции. Правовое регулирование, 2002. – № 1 (10). – С. 14–20.

3. Кочиева Т.К., Новиков Д.А. Базовые системы стимулирования. – М.: ИПУ РАН, 2000. – 108 с.

ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ: ПРОБЛЕМИ, ЗАДАЧІ, МОДЕЛІ

*С.А. Петренко, виконавчий директор центру управління якістю
Дніпропетровського університету економіки і права*

Інтеграція вимог стандартів на процесно орієнтовані системи управління забезпечує єдиний підхід до їх розробки, функціонування і перевірок. Для розроблення процедур і механізмів застосування інтегрованих вимог потрібно використовувати ідеологію TQM, вимоги стандарту ISO 9001-2008, стандарту EOQ, методи системного аналізу та експертних оцінок, також мати висококваліфікований, сертифікований персонал з якості. Виклик зовнішнього середовища до вищої школи

Сьогодні вища школа відчуває жорсткий вплив зовнішнього середовища, зокрема:

- демографічна ситуація;
- вимоги з боку держави до вищої школи;
- недолік власних ресурсів для розвитку;
- зниження рівня доходів населення;
- досить жорстка конкуренція серед ВНЗ України.

В цих умовах удосконалення системи управління в ВНЗ, перехід від лінійно-функціональних систем управління до процесних і проектних, ставить перед ВНЗ складні задачі з точки зору, як їх розробки, так і їх впровадження.

До таких задач відносяться:

1. Чітке формулювання місії, бачення, стратегії ВНЗ.
2. Розробка та впровадження політики якості.
3. Розвиток корпоративної культури.
4. Організація та участь в рейтинговій оцінці діяльності ВНЗ і освітніх програм.
5. Управління якістю в ВНЗ на основі:

– принципів загального управління якістю (TQM) на основі вимог міжнародного стандарту ISO 9001-2008;